

Colegiul disciplinar
de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

H O T Ă R Ă R E

07 mai 2021
Nr. 81/5

mun. Chișinău

Completul de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componența:

Președinte	Pulbere Ruxanda
Membrii	Mînăscurtă Igor Botnaru Stela

examinând în ședință închisă contestația declarată de către Papanaga Valeriu împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 159s-278p/m din 02 aprilie 2021, emise pe marginea sesizării depuse la 05 martie 2021 asupra acțiunilor judecătorilor Palanciuc Ecaterina și Minciuna Anatolie de la Curtea de Apel Chișinău,-

C O N S T A T Ă :

1. Argumentele sesizării.

La data de 05 martie 2021, în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit sesizarea înaintată de Papanaga Valeriu, prin care se solicita tragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor Palanciuc Ecaterina și Minciuna Anatolie de la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea sesizării înaintate petiționarul a indicat că, la data de 05 octombrie 2020 Completul de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, Președintele completului Minciuna Anatolie, judecătorii Palanciuc Ecaterina și Negru Veronica, examinând fără citarea părților, cererea de revizuire înaintată de Papanaga Valeriu asupra Deciziei Curții de Apel Chișinău din data de 31 mai 2018 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Papanaga Valeriu împotriva Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova, intervenienții accesorii Alexandru Tîmciuc și Petru Moisei cu privire la contestarea actului administrativ, prin încheiere, au respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire înaintată. Temei pentru înaintarea revizuirii a servit informația CNAS, prin care se atestă indiscutabil că actele prezentate de către Tîmciuc A. în cadrul dosarului menționat cu privire la confirmarea vechimii în muncă a acestuia sunt false.

A menționat petiționarul că, judecătorii menționați, respingând revizuirea, au adus argumente absolut irelevante și total ilegale. La caz, revizuentul a invocat ca temei de revizuire existența circumstanțelor indicate în răspunsul nr.11-03/04-8604 eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale cărora revizuentul le dă o apreciere, și anume că Tîmciuc Alexandru are stagiul în activitate didactică numai un an și o lună și astfel nu are vechimea în activitate didactică de cel puțin trei ani, conform Regulamentului, condiție minimă obligatorie de deținere a funcției de director, considerent din care nu poate ocupa această funcție, însă instanța de revizuire explică la acest aspect că, „*circumstanțele expuse și relatate supra au fost expuse de Papanaga Valeriu și la examinarea cauzei în instanța de fond și de apel și Completul judiciar, examinînd apelul s-a expus cu lux de amănunte la acest aspect și a dat situației aprecierea corespunzătoare. Or, potrivit înscrierilor din carnetul de muncă a lui Tîmciuc Alexandru, anexate la materialele cauzei încă la prima instanță și înaintea emiterii hotărîrii în prima instanță (f.d. 180-184. vol.I) se vede unde, cît și în calitate de ce specialist a lucrat Tîmciuc Alexandr*”. Astfel, instanța se expune asupra faptului că da, într-adevăr,

Tîmciuc Al., conform carnetului de muncă și informației prezentate de la CNAS nu are stagiul necesar pentru a deține funcția de Director al instituției de învățămînt, dar respinge revizuirea pe motiv că Papanaga Valeriu a cunoscut despre acest fapt încă la etapa judecării cauzei și nu a depus efort într-o confirmare a acestor circumstanțe.

În continuare a mai invocat că, la data de 03.02.2021, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău în componența: Președintele ședinței de judecată Minciuna Anatolie, judecătorii Muruianu Ion și Palanciuc Ecaterina, examinând în ședință publică apelul declarat de către Papanaga Valeriu împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 iulie 2020 prin care sa respins acțiunea înaintată de Papanaga Valeriu către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, terț Tîmciuc Alexandr cu privire la anularea actelor, recunoașterea ilegalității refuzului și încasarea prejudiciului moral, a decis respingerea apelului declarat de către Papanaga Valeriu, menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 iulie 2020 prin care s-a respins acțiunea înaintată de Papanaga Valeriu către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, terț Tîmciuc Alexandr cu privire la anularea actelor, recunoașterea ilegalității refuzului și încasarea prejudiciului moral și încasarea de la Papanaga Valeriu în folosul lui Tîmciuc Alexandr, cheltuielilor de judecată, suportate pentru asistența juridică, în sumă de 5000 (cinci mii) lei.

Temei pentru înaintarea respectivei acțiuni a fost de asemenea neîntrunirea condițiilor ce țin de vechimea în muncă a lui Tîmciuc Alexandr pentru a deține funcția de director interimar al instituției de învățămînt, în cadrul examinării căreia CNAS a eliberat informația cu privire la vechimea în muncă a lui Tîmciuc Al., prin care se atestă indiscutabil că actele prezentate de către Tîmciuc Al. în ambele dosare cu privire la vechimea în muncă sunt false. Judecătorii Minciună Anatolie și Palanciuc Ecaterina, fără a-și lua abținere de la examinarea cauzei, în mod vădit ilegal și din dovadă de vădită nepărtinire și incompetență au examinat această cauză în ordine de apel și au respins apelul formulat de Papanaga Valeriu, aducând motivare și făcând trimitere la faptul că hotărârile judecătorești sunt obligatorii și nu pot fi puse în discuții, hotărâri emise, menținute și justificate de către însuși acești judecători.

A considerat petiționarul că judecătorii nominalizați au comis grave abateri disciplinare care știrbesc imaginea justiției or, aceștia au respins o acțiune legală și întemeiată, motivând prin faptul că tot ei anterior, în altă cauză, s-au expus asupra acestor circumstanțe, făcând trimitere tot la interpretarea oferită de către aceștia în altă cauză. Incompetența sau nepărtinirea acestor judecători se confirmă și prin faptul că reprezentantul terțului, în ședința de judecată în ordine de apel, a solicitat compensarea cheltuielilor legate de asistența juridică de către terțul Tîmciuc Alexandr pentru instanța de fond în mărime de 6000 lei și pentru instanța de apel 4000 lei, dar instanța i-a acordat suma de 5000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică pentru instanța de apel, un lucru absolut ilegal și care nu suportă nici o critică și justificare legală or, instanța a acordat o sumă pretins suportată pentru cheltuieli de asistență juridică care depășește vădit suma solicitată de către însuși această parte. Mai mult, în acest sens, partea a prezentat doar o copie neautenticată a bonului de plata pentru suma de 2000 lei, restul sumei solicitate și acordate de către instanță cu titlu de cheltuieli de asistență juridică "real suportate" de către parte a rămas fără acoperire legală.

Astfel, a solicitat Papanaga Valeriu tragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor Minciună Anatolie și Palanciuc Ecaterina.

2. Poziția Inspecției Judiciare.

Examinând temeiurile expuse în sesizare, pentru tragerea la răspunderea disciplinară a judecătorilor Minciună Anatolie și Palanciuc Ecaterina, prin prisma normelor legale aplicabile, Inspecția judiciară, prin decizia sa nr. 159s-278p/m din 02 aprilie 2021, a respins ca neîntemeiată sesizarea înaintată de Papanaga Valeriu, pe motiv că faptele expuse în sesizare nu întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare, nefiind stabilite careva temeiuri

rezonabile, care ar demonstra faptul comiterii de către judecătorii vizați a abaterilor disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform prevederilor art. 4 alin. (1) ale Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

3. Argumentele contestației.

Împotriva deciziei Inspecției judiciare nr. 159s-278p/m din 02 aprilie 2021, Papanaga Valeriu a declarat contestație și, manifestându-și dezacordul cu decizia data și constatările reținute de inspectorul-judecător, a invocat că decizia acestuia este neîntemeiată.

Astfel, a motivat că inspectorul-judecător nu a întreprins acțiunile minim necesare pentru stabilirea tuturor circumstanțelor importante, și anume nu a solicitat poziția judecătorului Palanciuc Ecaterina, neexaminând acțiunile judecătorilor prin prisma neabținerii acestora de la examinarea cauzei și emiterea unei hotărâri judecătorești vădit ilegale.

A solicitat autorul casarea deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării, cu remiterea cauzei pentru verificări suplimentare.

4. Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor.

Potrivit art. 27 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014 *"Completele de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar (în continuare – complete de contestație) verifică contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizărilor"*.

În conformitate cu prevederile art. 28 alin.(1) din Legea nr. 178/25.07.2014 *"Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă"*, iar conform alin.(3) lit. b) din norma menționată *"Completele de contestație decid respingerea contestației ca neîntemeiate"*.

Art. 29 alin.(3) din Legea indicată supra stipulează că *"Hotărîrea privind respingerea contestației împotriva deciziei Inspecției judiciare de respingere a sesizării este definitivă"*.

Analizând temeiurile invocate în contestație și materialele administrate, precum și decizia Inspecției judiciare ce se contestă, Completul de examinare a contestațiilor conchide că contestația declarată urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Completul de examinare a contestațiilor consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al petiționarului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze.

Așa dar, Completul de examinare a contestațiilor consideră cu certitudine că, din analiza materialelor cauzei se constată indubitabil că, faptele invocate de către petiționar se rezumă la nemulțumirea acestuia cu acțiunea magistraților exteriorizată prin neabținerea de la examinarea cererii de apel declarat de către Papanaga Valeriu împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 iulie 2020 prin care sa respins acțiunea înaintată de Papanaga Valeriu către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, terț Tîmciuc Alexandr cu privire la anularea actelor, recunoașterea ilegalității refuzului și încasarea prejudiciului moral, pe motiv că anterior au examinat cererea de revizuire înaintată de Papanaga Valeriu asupra Deciziei Curții de Apel Chișinău din data de 31 mai 2018 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Papanaga Valeriu împotriva Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova, intervenienții accesorii Alexandru Tîmciuc și Petru Moisei cu privire la contestarea actului administrativ.

Conform art. 202 Cod administrativ *"judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art.49 și 50. Nu este un motiv pentru suspiciuni de părtinire indicațiile verbale ale judecătorului, în cadrul unei discuții juridice, sau scrise asupra situației de drept. Declarația*

de abținere sau cererea de recuzare se face în scris, cu indicarea motivelor și anexarea probelor pertinente. Recuzarea sau abținerea judecătorului se examinează în ordinea prevăzută în Codul de procedură civilă”.

Art. 49 alin. Cod administrativ stabilește că ” într-o procedură administrativă, pentru o autoritate publică nu au dreptul să acționeze persoanele care: a) înseși au statut de participant la procedura administrativă; b) sînt membri de familie ai unui participant; c) în virtutea legii sau în baza procurii, reprezintă în general sau în această procedură administrativă un participant; d) sînt membri de familie ai reprezentantului unui participant în această procedură administrativă; e) desfășoară activitate remunerată la un participant al procedurii administrative sau activează la el în calitate de membru al consiliului de conducere, al consiliului de supraveghere sau al unui alt organ de acest gen. Această prevedere nu se aplică persoanelor angajate la o instituție de drept public participantă la procedura administrativă; f) în chestiunea respectivă au întocmit o expertiză sau au acționat în mod similar în afara calității lor funcționale/de serviciu”.

Potrivit art. 50 alin.(1) Cod administrativ ”pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției”, iar alin.(2) a normei legale menționate stabilește că ”motivul indicat la alin.(1) poate exista, în special, atunci cînd persoana care acționează pentru autoritatea publică: a) întreține relații personale strînse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia; b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau într-un alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură; c) și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor pînă la încheierea procedurii; d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative”.

Acestea fiind reținute, Completul de examinare a contestațiilor conchide ca argumentele petiționarului invocate ca temei de abținere a judecătorilor vizați în sesizare urmează a fi examinate prin prisma existenței unui motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției.

Completul de examinare a contestațiilor subliniază că, în temeiul respectiv, judecătorul urmează să declare abținere de la judecarea cauzei în cazul în care atestă percepția rezonabilă de subiectivism, în sensul că, acest subiectivism este o chestiune inconștientă, și este posibil ca judecătorul să declare în mod onest că nu este subiectiv și că nu permite propriului interes să îi afecteze judecata, dar totuși să permită acest lucru în mod inconștient.

În acest sens, Completul de examinare a contestațiilor reține că, în măsura în care nu a fost posibil de a demonstra intenția sau neglijență gravă la nerespectarea îndatoririi de a se abține de la examinarea apelului, ca rezultat nu au fost reținute fapte ale judecătorilor care ar indica supra devierilor de la norma imperativă ce instituie obligația respectivă.

Completul de examinare a contestațiilor apreciază critic poziția petiționarului precum că judecătorii urmau să se abțină de la judecarea cererii de apel, or, temeiurile de abținere a judecătorului nu pot fi lărgite la inițiativa participanților, precum și nu pot fi tălmăcite de către aceștia, iar limitele impuse de lege urmează să contracareze abuzurile justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

Mai mult, petiționarul nu poate pretinde existența imparțialității judecătorilor, ce trebuie constatată printr-un test al subiectivității în care trebuie avute în vedere convingerile personale și comportamentul judecătorului, cu alte cuvinte, nu poate petiționarul în locul judecătorilor afirma că respectivii judecători au prejudecăți personale sau manifestă o atitudine părtinitoare în legătură cu speța dată.

În această ordine de idei, Completul de examinare a contestațiilor reține că, imparțialitatea personală a judecătorului este prezumată pînă la proba contrară, astfel că, cel care invocă încălcarea art.6 din CEDO, urmează să dovedească respectivele circumstanțe și nicidecum să se

bazeze pe ipoteze abstracte. Mai mult că, în situația din speță petiționarul, prin înaintarea recuzării judecătorilor petiționarul putea să-și realizeze dreptul garantat.

În același timp, din materialele cauzei se constată indubitabil că, faptele invocate de către petiționar ca emiterea unei hotărâri judecătorești vădit ilegale, se rezumă la constatările din decizia Completului de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din data de 05 octombrie 2020 prin care a fost soluționată cererea de revizuire și la constatările din decizia Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău 03.02.2021 prin care a fost soluționată cererea de apel a petiționarului.

Potrivit deciziei Inspecției judiciare, inspectorul judecător a motivat neconstatarea în acțiunile judecătorilor menționați a abaterii disciplinare prin faptul că în situația din speță nu a fost constatată întrunirea elementelor constitutive ale acesteia, respectiv, latura obiectivă și subiectivă.

Cu privire la acest aspect, Completul de examinare a contestațiilor subliniază că, în situația din speță inspectorul-judecător corect nu a constatat că judecătorii vizați au acționat cu intenție sau măcar cu gravă neglijență.

Pentru a concluziona astfel, Completul de examinare a contestațiilor reiterează următoarele. Potrivit art. 4¹ alin.(1) Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014 *"se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care judecătorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art.4 alin.(1) lit.p), își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și urmărește ori admite survenirea consecinței respective"*.

Conform alin.(2) a aceleiași norme *"se consideră că a fost săvârșită cu neglijență gravă o abatere disciplinară în cazul în care judecătorul a admis o încălcare a unor norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art.4 alin.(1) lit.p) fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă, ori considerând neîntemeiat că această consecință prejudiciabilă nu se va produce. Lipsa de previziune manifestată de judecător trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului, să nu aibă nicio legătură cu particularitățile situației judecate care ar face-o înțeleasă și să reiasă dintr-o abordare care este contrară practicii judiciare uniforme"*.

Astfel, Completul de examinare a contestațiilor menționează că, grava neglijență, este considerată aplicabilă atunci când diligența necesară în desfășurarea unor proceduri este grav încălcată, atunci când nu sunt aplicate chiar și cele mai simple și evidente raționamente și atunci când nu s-a luat în considerare ceea ce ar fi fost evident pentru oricine, iar rea-credința presupune distorsionarea conștientă a dreptului, fiind o eroare evidentă și conștientă.

Prin urmare, răspunderea disciplinară poate fi atrasă numai de greșelile care au un caracter evident, neîndoielnic și lipsite de orice justificare, fiind în vădită contradicție cu dispozițiile legale. Aplicând acest criteriu obiectiv la segmentul de activitate pe care îl presupune îndeplinirea actului de justiție, etalonul ar trebui să fie cel al „magistratului diligent” care acționează cu grijă față de interesul public de îndeplinire a justiției și de apărare a intereselor generale ale societății, care își subordonează comportarea sa exigențelor ce decurg din îndatoririle profesionale și normele deontologice pe care trebuie să le respecte.

Totodată, Completul de examinare a contestațiilor ține cont de jurisprudența Curții Constituționale a Republicii Moldova. Astfel, Curtea a decis că independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire ale unui judecător, decât prin procedurile judiciare stabilite (*hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 28.06.2012, paragraful 31*) și că un control al legalității și temeiniciei actului judecătoresc poate fi exercitat numai de către instanțele de apel și recurs, în conformitate cu

procedurile jurisdicționale (*hotărârea Curții Constituționale nr. 28 din 14 decembrie 2010, paragraful 7.3*).

În același timp, art. 7 alin.(1) lit.d) și alin.(2) Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947/19.07.1996 stabilește expres că inspecția judiciară este organ specializat, competența, modul de organizare și de funcționare a căruia este stabilit prin regulamentul aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii.

Astfel, unul din principiile activității Inspecției judiciare, prevăzute în Regulamentul cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a inspecției judiciare, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 506/24 din 13 noiembrie 2018 este principiul respectării independenței judecătorului, precum și autorității de lucru judecat, prin care urmează a fi înțeles că verificările efectuate de Inspecția judiciară se desfășoară cu respectarea principiilor independenței judecătorilor, supunerii lor numai legii, precum și autorității de lucru judecat, controlul exercitat de Inspecția judiciară nu poate cuprinde hotărârile judecătorești supuse căilor de atac prevăzute de lege.

Așa dar, Completul de examinare a contestațiilor reține ca întemeiată concluzia inspectorului-judecător cu privire la faptul că, Consiliul Superior al Magistraturii fiind organ de autoadministrare judecătorească, nu are competențe jurisdicționale și nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor judecate de instanțele competente, să se expună și/sau să aprecieze legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești. În caz contrar, dacă Inspecția Judiciară, ca organ specializat al Consiliului Superior al Magistraturii, ar interveni în examinarea cauzei, s-ar expune în privința hotărârii adoptate, dând o apreciere probelor din dosar, legalității actelor judecătorești adoptate, corectitudinii aplicării legislației, etc., aceasta ar constitui o imixtiune gravă în înfăptuirea justiției, prin aceasta arogându-și atribuțiile organului de înfăptuire a justiției.

Suplimentar, cu privire la faptul că inspectorul-judecător nu a întreprins toate acțiunile pentru stabilirea adevărului, cât și nu a sollicitat opinia judecătorului Palanciuc Ecaterina, Completul de examinare a contestațiilor accentuează că, conform art. 25 alin.(1) lit.b) din Legea indicată, chiar și în cazul solicitării, prezentarea explicațiilor, este un drept a judecătorului, nu o obligație.

Din considerentele expuse supra, Completul de examinare a contestațiilor concluzionează respingerea contestației ca neîntemeiate.

Prin prisma celor expuse, conform art. 27-28 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar,-

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge contestația declarată de către Papanaga Valeriu împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 159s-278p/m din 02 aprilie 2021, emise pe marginea sesizării depuse la 05 martie 2021 asupra acțiunilor judecătorilor Palanciuc Ecaterina și Minciuna Anatolie de la Curtea de Apel Chișinău.

Hotărârea este definitivă, se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte	/semnătura/	Pulbere Ruxanda
Membrii	/semnătura/	Mânăscurtă Igor
	/semnătura/	Botnaru Stela